

DRUŠTVO TURISTIČNIH VODNIKOV KRASA IN BRKINOV

Lipiška cesta 25
6210 Sežana

T: 041 736 367

@ vodniki.kras.brkini@gmail.com

FB: Turistični vodniki Kras in Brkini

TURISTIČNI
VODNIKI
KRAS IN BRKINI

Z nami doživite več!

v sodelovanju z:

SPOROČILO ZA JAVNOST

Datum: 19.02.2025

V sredo, 19.2.2025, je bila v Divači **tiskovna konferenca: »Mednarodni dan turističnih vodnikov in začetek nove turistične sezone 2025 na območju turistične destinacije Kras in Brkini«**.

Na pobudo stanovskega Društva turističnih vodnikov Krasa in Brkinov so svoja razmišljanja o vlogi in pomenu turističnih vodnikov na območju matičnega Krasa in Brkinov, kot istočasno tudi o stanju in perspektivah destinacijskega turizma, predstavili:

- **Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, Direktorat za turizem**, Leja Mikuž;
- **Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov**, Katja Kralj, strokovni vodja;
- **Javni zavod Miren Kras**, mag. Ariana Durnik, direktorica;
- **Kobilarna Lipica**, Aaron Uazeua, vodja službe za marketing in prodajo;
- **Park Škocjanske jame**, Polona Kovačič, v. d. direktorja;
- **Občina Divača**, Alenka Štrucl Dovgan, županja;
- **Muzej slovenskih filmskih igralcev**, Tamara Udovič, skrbnica muzeja ter
- **Društvo turističnih vodnikov Krasa in Brkinov**, Bogdan Macarol, predsednik;

Poleg **simboličnega skupnega odprtja nove turistične sezone** ter predstavitev stanja in načrtov za letošnje turistično leto na nivoju destinacije, je bil eden od osrednjih povodov za dogodek letošnja aktivna **obeležitev 21. februarja, Mednarodnega dneva turističnih vodnikov**. Za enega od nosilnih stebrov turizma, turistične vodnike, je ta dan namreč ena od prvih in hkrati najpomembnejša promocijska aktivnost v koledarskem letu. Svetovna zveza društev turističnih vodnikov WFTGA je bila ustanovljena 21. februarja 1985. **Od leta 1990 se ta dan obeležuje kot Mednarodni dan turističnih vodnikov**. Na ta dan, oziroma te dni, se mnogi turistični vodniki po vsem turistično razvitem svetu predstavijo javnosti z lastnimi promocijskimi brezplačnimi vodenji. Letos se vsesvetovni akciji že sedmič pridružujejo tudi vodniki iz Društva turističnih vodnikov Krasa in Brkinov. **Geslo letošnjega praznovanja je: »Turistični vodniki kot ambasadorji miru«**.

Iz vrst kraško- brkinskih vodnikov se je promocijski akciji, s katero bodo obeležili praznik, letos pridružilo 12 vodnikov in vodnic z 11 vodenji.

Od začetka leta pripravljajo kratke napovedne videe ter program tematsko in prostorsko raznolikih vodenj, ki se bodo zgodila v živo v treh vikendih od 22. februarja do 9. marca 2025. Ob vikendih tako načrtujejo izvedbo dveh vodenj na dan, prvo dopoldne in drugo popoldne.

[Več podrobnosti bo proti objavljenih na društveni FB strani.](#)

V nadaljevanju je predstavljen letošnji **okvirni časovni razpored promocijskih vodenj v živo z vodniki za Kras in Brkine in njihovimi letošnjimi tematikami:**

TERMIN	VODNIK/ VODNICA	TEMA VODENJA
1. VIKEND		
1/ Sobota 22.02. dopoldne 10.00 do 14.00	Boris Čok	Potovanje v pradavnino- Čujevnek, izvir Vroček in Veliko Gradišče
2/ Nedelja 23.02.dopoldne 10.00 do 12.00	Borut Lozej	Divaška jama v novem sijaju
3/ Nedelja 23.02.popoldne 14.00 do 15.30	Vlasta Markočič	S Fabianijevo zgodbo po Štanjelu
2. VIKEND		
4/ Sobota 01.03. dopoldne 9.00 do 10.30	Anja Sedevčič Lasič	Razkriti simboli Pomnika miru na Cerju
5/ Sobota 01.03. popoldne 14.00 do 16.30	Silvan Pipan	Sveto in manj sveto v Svetem
6/ Nedelja 02.03. dopoldne 9.00 do 12.00	Polona Abram	Na Veliki evropski kulturni poti sv. Martina
7/ Nedelja 02.03. popoldne 14.00 do 17.30	Nadja Mislej Božič	Literarno potepanje v kraškem zaledju Evropske prestonice kulture
3. VIKEND		
8/ Sobota 08.03. dopoldne 09.30 do 12.00	Vesna Vodnik in Breda Geržina	Mitski park Rodik - bajna bitja v Fukovi in Globoki jami
9/ Sobota 08.03. popoldne 14.00 do 17.00	Jasna Klančar	ŠTORJE - VRATA V DEŽELO TERANA : štorja o kamnu, mleku, vinu in ginu
10/ Nedelja 09.03. dopoldne 10.00 do 12.00	Euro Brozič	Na stičišču dveh svetov, Beško-Ocizeljski jamski sistem
11/ Nedelja 09.03. popoldne 15.00 do 17.00	Tamara Udovič	Muzej slovenskih filmskih igralcev – po sledih slovenskega filma

Če imate še kakšno vprašanje ali je kaj nejasno, me, prosim, kontaktirajte.

Lep pozdrav,
koordinator izvedbe tiskovne konference
predsednik Društva turističnih vodnikov
Krasa in Brkinov
Bogdan Macarol

T: 041 736 736
@: macarol.bogdan@siol.net

PRILOGE

DRUŠTVO TURISTIČNIH VODNIKOV KRASA IN BRKINOV

PREDSTAVITEV DRUŠTVA

Društvo turističnih vodnikov Krasa in Brkinov od leta 2009 povezuje in predstavlja lokalne turistične vodnike na območju turistične destinacije Kras in Brkini. Ta vključuje občine Divača, Hrpelje - Kozina, Komen, Miren - Kostanjevica in Sežana. Naše poslanstvo je poleg omogočanja strokovne rasti svojim članom tudi promocija turističnega vodenja, domače turistične ponudbe in turizma nasploh. Pri tem se društvo povezuje in aktivno sodeluje z organizacijami in ostalimi turističnimi akterji na območju občin, regije, države in širše. Ob usmeritvi v trajnostno prihodnost turistične destinacije se člani partnersko vključujemo tudi v različne razvojne aktivnosti.

Od 84 licenciranih vodnikov, ki s(m)o vpisani v aktualni uradni register, ki ga vodi ORA, je večina teh aktivnih vodnikov tudi članov društva. Od teh je v letu 2023, po predhodnem usposabljanju in preverbi znanja šeste generacije vodnikov, pridobilo licenco 17. novih lokalnih vodnikov za Kras in Brkine.

V zadnjih letih se aktivno vključujemo v svetovno obeležitev Mednarodnega dneva turističnih vodnikov. V letu 2019 smo, kot prvič, izpeljali 11. tematsko in prostorsko raznolikih vodenj, v letu 2020 smo še pred zaprtjem javnega življenja uspeli izpeljati 12 vodenj v živo. V letu 2021, ki ga je zaznamovala covid kriza, smo ob pomoči nove Facebook strani (FB: Turistični vodniki Kras in Brkini) izpeljali edina možna virtualna vodenja in sicer v obliki avtorskih, s strani članov vnaprej posnetih, 12 videov. V letu 2022 smo izpeljali 14. vodenj tako v živo kot tudi podprtih z videi, predlani 11. in lani ravno tako 11. promocijskih vodenj. Oboje, tako promocijski videi, kot tudi vodenja, so bili izjemno pozitivno sprejeti v javnosti.

DTVKB V LANSKEM LETU IN NAČRTIH ZA LETOS

Poleg omogočanja čim boljših pogojev za delo, se društvo, glede na možnosti, angažira, da vodniki opravljajo tudi svoje osnovno poslanstvo, to je da vodijo turiste.

Tako kot je že praksa, je bilo društvo lani zelo aktivno pri izobraževanju svojih članov. Dejstvo je namreč, da so zlasti **lokalni turistični vodniki** neobhodni, ključni, običajno prvi in neredko edini vezni člen med obiskovalci in ponudniki. Poznati morajo tako potrebe, želje in pričakovanja na strani povpraševanja, to je obiskovalcev (personalizacija stranke) kot tudi poznati in znati na primeren način predstaviti lokalno ponudbo (lokalna kultura in narava, kot tudi neposredno same ponudnike). Da so uspešni, se morajo pri svojem delu čedalje bolj posluževati tudi strokovnih tehničnih veščin: animacija, igrifikacija, zgodbarjenje (storytelling), senzibilizacija ter uporabe čustev (za razliko od stroja in UI so vodniki sposobni izražati pristna človeška čustva).

Ob normalizaciji razmer v časih po covid krizi se nadejamo, da bo letos več dela tudi za nas. Poleg internih izobraževanj bo težišče dela našega društva na objavah za obiskovalce zanimivih vsebinah na digitalnih platformah, v ta namen zlasti načrtujemo tudi zagon lastne spletne strani.

Naša želja in pripravljenost je, da partnersko sodelujemo tudi pri razvojnih, projektnih in promocijskih aktivnostih na področju turizma, tako regionalno kot tudi širše.

O PRAZNIKU IN VODNIKI

Ob zdravstvenih razmerah in omejitvah, s katerimi smo bili soočeni pred nekaj leti, je bil turizem ena najbolj prizadetih gospodarskih dejavnosti, kar se ob pomanjkanju primerne kadra pozna še danes. Turistični vodniki, kot najbolj izpostavljeni terenski turistični delavci in ključni vezni člen med turisti in lokalnimi ponudniki oz. ponudbo, s(m)o do pred kratkim, ob odsotnosti vodniškega dela, bili, zlasti na začetku koronske krize, prepuščeni sami sebi in marsikdo je ob pomanjkanju dela zaprl svojo dejavnost.

Ob tem, ko kaže, da je kriza izzvenela, pa je naloga skupnosti in tudi stanovskega društva, da sedaj ohranjamo zdravo jedro vodnikov - ki se še prepoznamo v tej dejavnosti - živo ter usposobljeno in pripravljeno na za turizem bolj normalne čase.

In to nam v našem društvu, sicer z veliko napora in vsako leto teže, še uspeva.

Poleg poudarka na našem osnovnem vodniškem poslanstvu (to je razkazovanje in pojasnjevanje gostom zanimivosti, značilnosti in posebnosti kulture in narave našega prostora matičnega Krasa in Brkinov), bomo letošnji praznik izkoristili za to, da:

- poudarimo pomembno vlogo turističnega vodnika v sodobni turističnih dejavnosti in pri okrevanju turizma;
- izpostavimo turizem pri razvoju vključujoče družbe;
- informiramo splošno javnost o tem, kaj turistično vodenje je, s kakšnimi težavami in izzivi se sooča, ob sočasnem povečanju javnega ugleda vodnika.
- ozaveščamo javnost o skupnem pomenu naše edinstvenosti kulturne dediščine in naravnih vrednot destinacije kot tudi cele Slovenije in potrebi po njeni trajnostni rabi in zaščiti tudi ob našem profesionalnem delu;
- seznanimo javnost o vsebinah domače, slovenske in globalne turistične industrije
- ter ne nazadnje, z našimi vodenji v februarju in marcu simbolično »odpremo« novo turistično sezono.

Mnogim obiskovalcem bodo naše spletne - virtualne predstavitve in doživetja v živo odlično izhodišče za počitniški izlete te dni. Kot se je izkazalo zadnja leta je za pričakovati, da bodo tudi letos Slovenci večino prostega časa preživljali v Sloveniji, zato bodo naše predstavitev dobri namigi za doživete izlete ne te v prihajajočih tednih temveč tudi preko cele sezone.

Svetovni slogan letošnjega praznika vodnikov je: **»Turistični vodniki kot ambasadorji miru«**.

V nemirnih in nestabilnih časih, z vojnami vse okoli nas, vodniki mir potrebujemo in aktivno zagovarjamo zlasti zaradi normalnega opravljanja svoje vodniške dejavnosti, ki se lahko le v mirnodobnih razmerah udejanja skozi zadovoljevanja pričakovanj, želj in potreb turistov po raziskovanju, sprostitvi in zabavi.

Po epidemioloških, klimatskih, ekonomskih in še kakšnih drugih stresih pa si mir želimo tudi vsi drugi. Zanj pa se bo še kako potrebno aktivno boriti.

Bogdan Macarol, predsednik Društva turističnih vodnikov Krasa in Brkinov

OSTALE IZJAVE UDELEŽENCEV:

**MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, TURIZEM IN ŠPORT
- DIREKTORAT ZA TURIZEM**

[Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana](#)

Z novinarsko konferenco ob prihajajočem Mednarodnem dnevu turističnih vodnikov želimo izpostaviti pomen poklica turističnega vodnika, ki ima ključno vlogo pri zagotavljanju kakovostnih in avtentičnih turističnih izkušenj kot tudi destinacijo Krasa in Brkinov, ki je v letu 2024 zabeležila pomembne turistične uspehe. Destinacija je okrepila svojo prepoznavnost tako doma kot na tujih trgih in je tako znova povečala prihode in prenočitve turistov in sicer so v štirih kraško-brkinskih občinah zabeležili za 3 odstotke več prenočitev in prihodov glede na isto obdobje predhodnega leta. Leto 2024 je bilo na splošno za Slovenijo ponovno izjemno uspešno, saj smo spet zabeležili rekordne številke prihodov in prenočitev turistov. Strategija Slovenskega turizma 2022-2028 pa še naprej osredotoča naše prizadevanje na povečanje kakovosti turističnih storitev, dvig dodane vrednosti in zadovoljstva vseh vpletenih, ter na pozicioniranje turizma kot generatorja trajnostnega razvoja. Lansko leto je ministrstvo nadaljevalo z realizacijo razpisov iz prejšnjih let in bo tudi v letu 2025 nadaljevalo s podporo turizmu preko novih razpisov in investicij, vključno s sredstvi za trajnostne turistične ponudnike in razvoj turističnih atrakcij v kulturni dediščini. Poleg tega sta za leti 2025 in 2026 načrtovana javna razpisa za razvoj turizma v destinacijah v vrednosti 15,06 milijona evrov.

Turistični vodniki igrajo osrednjo vlogo pri oblikovanju edinstvenih doživetij za obiskovalce. S svojim znanjem o naravni in kulturni dediščini povezujejo goste z lokalnim okoljem in prispevajo k dvigu kakovosti turističnih storitev. V prihodnjih letih bomo še naprej spodbujali kakovostne, trajnostne in avtentične turistične izkušnje. Turistični vodniki s svojim delom pomembno prispevajo k razvoju destinacij, dvigu ugleda slovenskega turizma in ustvarjanju nepozabnih doživetij za obiskovalce. Ministrstvo ostaja zavezano razvoju turizma, ki temelji na odličnosti, trajnosti in inovativnosti.

[Leja Mikuž, svetovalka](#)

OBMOČNA RAZVOJNA AGENCIJA KRASA IN BRKINOV

Partizanska c. 4, 6210 Sežana

Pozitiven razvoj turizma na Krasu in v Brkinih

V lanskem letu smo v štirih kraško-brkinskih občinah skupaj zabeležili 110.021 turistov in 191.325 prenočitev, kar predstavlja **3 % več turistov in 3 % več prenočitev kot leta 2023** (vir: SURS). Največjo rast smo zabeležili v občini Komen (+5 %), v občini Sežana (+4 %) in v občini Divača (+3 %), v občini Hrpelje – Kozina pa smo zabeležili za 2 % manj turistov. Povprečno v vseh štirih občinah ostanejo turisti **1,7 dni**, čez 2 dni pa v občini Komen in Divača. Od vseh turistov predstavljajo **tuji turisti 86 %** in prihajajo iz okoliških držav; največ iz **Italije, Nemčije, Francije**, Hrvaške, Švice, Avstrije, Poljske, Madžarske, Srbije in Češke. V lanskem letu smo zaznali tudi večji prihod turistov iz bolj oddaljenih angleško govorečih ciljnih trgov: ZDA + 18 %, Irska + 17 % in Velika Britanija + 11 %.

Pozitiven razvoj turizma nam kažejo tudi **ekonomski kazalci**, ki so v letu 2023 izkazali pozitivno rast glede na prejšnje leto:

- **Število zaposlenih** v SKD klasifikaciji gostinstvo se je **povečalo za 9,8 %**.
- **Dodana vrednost** se je **povečala za 35,3 %**.
- **Prihodki** so se **povečali za 17,3 %**.
- **Število podjetij** se je **povečalo za 15,8 %**.

V ORA Krasa in Brkinov, ki je krovna organizacija za razvoj in promocijo turizma na Krasu in v Brkinih, smo v tem letu izvedli **vrsto aktivnosti za promocijo in razvoj turizma** na Krasu in v Brkinih; v nadaljevanju navajamo pomembnejše:

- Organizirali 5 srečanj z deležniki z udeležbo od 50 do 100 udeležencev.
- Izvajali oglaševanje v Sloveniji, Italiji, Avstriji in Nemčiji in dosegli za 10,5 % višji obisk spletne strani.
- Zabeležili čez 100 brezplačnih novinarskih prispevkov na osnovi tiskovnih konferenc in sporočil za medije. Od tega imeli objave v uglednih svetovnih medijih: Conde' Nast Traveller in Luxury Master Card Magazine ZDA, Viajes National Geographic Španija, The Times Anglija, Sunday Independent Irska.
- Destinacijo smo predstavljali na 20 sejnih in poslovnih dogodkih doma in v tujini.
- Organizirali študijske ture; 11 turističnih agencij in operaterjev iz angleško govorečih držav skupaj s podjetjem Mindbrand, 35 agencij iz Italije skupaj s Kobilarno Lipica in 50 iz Francije skupaj s Kobilarno Lipica in turistično agencijo Happy Tours.
- Pripravili pristajalne strani za geopark: <https://www.visitkras.info/edino-kras> in Brkine: www.visitkras.info/brkini.
- Pridobili znak Slovenia Green Destination GOLD.

V letu 2025 se bomo na destinaciji predvsem ukvarjali s postavitvijo digitalnega marketinga in s tem učinkovitejše promocije ter boljše prodaje doživetij destinacije. Pripravili bomo skupen čezmejni produkt geopark Kras Carso. Vzpostavili enoto v Divači, otvorili Muzej prevoznitva in tovorništva v Senožečah in vzpostavili info točko pred Divaško jamo. V Štanjelu se v juniju planira otvoritev prenovljenega gradu in novega muzeja ter v Sežani dokončna vzpostavitev novega TIC-a na Trgu osvoboditve. **Katja Kralj, strokovna vodja destinacije:** »V tem letu bo eden od glavnih fokusov tudi krepitev sodelovanja z Društvom turističnih vodnikov Krasa in Brkinov; predvsem na področju izobraževanj, študijskih tur in posodobitve Odloka o turističnem vodenju ter cenika, saj jih prepoznavamo kot pomembne partnerje pri promociji destinacije Kras in Brkini«.

Več o našem delovanju in fokusih za 2025:

- [Turistični kazalci in aktivnosti 2024 ter fokusi 2025](#)
- [Zelene zgodbe | Zelena destinacija | Načrtuj obisk | Visit Kras](#).

Katja Kralj, strokovna vodja destinacije Kras in Brkini

JAVNI ZAVOD MIREN KRAS

Miren 137, 5291 Miren

Leto 2024 v Miren Krasu zaključujemo z lepimi rezultati – beležimo 26 % rast prihodov gostov in 13 % rast nočitev. Pomnik na Cerju ohranja mesto najbolj obiskane znamenitosti v regiji, ponovno smo presegli število 10.000 vstopov.

Letos se v Mednarodni dan turističnih vodnikov vključujemo z zabavno in poučno interaktivno igro, nadgrajeno s preverjanjem osvojenega znanja in nagrado, "*Razkriti simboli pomnika*", primerno za pare, družine z otroki, skupine do 12 igralcev pa tudi posameznike. Z njo se bomo v soboto, 1.3.2025 s pričetkom ob 9.30 uri, potrudili navdušiti udeležence brezplačne promocijske predstave v družbi vodnic.

Letnemu dogajanju bo ritem narekovala Evropska prestolnica kulture Nova Gorica–Gorizia (EPK 2025). Miren Kras je iz tega naslova bogatejši za muzej VSEMIR na Mirenskem pokopališču, ki je vrata odprl 4. 2. 2025 in dopolnjuje verigo 4 MUZEJEV NA MEJI. Trenutno je to najbolj tehnološko opremljena mini muzejska zbirka v Sloveniji, ki omogoča povsem digitalizirano izkušnjo obiska vsak dan v letu med 9.00 in 21.00.

V začetku februarja se je iz Pomnika miru na Cerju v Kulturni dom Gorica (IT) selila potujoča fotografska razstava No108 – Boris Pahor by Alenka Slavinec, ki je prav tako del programa EPK 2025 (projekt VARUHI MIRU). Razstava bo svojo pot iz Gorice nadaljevala po Evropi s Pahorjevo poslanico miru ter se konec leta vrnila na Cerje ob izidu istoimenske knjige z najbolj prepoznavnimi izreki pisatelja, profesorja, svetovljana in mirovnika Borisa Pahorja.

V letu 2025 bomo pisali novo Strategijo trajnostnega razvoja Miren Krasa do leta 2031, v okviru katere bomo posebno pozornost namenili vodnikom kot enemu od najpomembnejših »orodij« destinacije za dvig kakovosti doživetij. Izkušnje in rezultati anket kažejo, da gostom pri odkrivanju turistične ponudbe največ informacij lahko ponudijo usposobljeni vodniki, ki odločilno vplivajo na počutje, zadovoljstvo, oceno kakovosti storitev, priporočila in odločitve za ponovni obisk.

Nadaljujemo z aktivnostmi Zeleno srce Krasa (Carsus.trail). Otvoritev nekaj čez 100 km dolge krožne trase na območju štirih slovenskih in treh italijanskih občin načrtujemo jeseni. Med pomembnejšimi projekti povezovanja teritorija ostajajo GEO PARK CRAS KARSO, kulturno-turistični produkt ZVOKI MIRU in širitev projekta KAŠTELLIERI, ki valorizira zgodovinsko-arheološko dediščino gradišč, iz Slovenije in Hrvaške tudi na območje italijanskega Krasa.

mag. Ariana Durnik, direktorica

V Parku Škocjanske jame upravljamo s svetovno dediščino in si prizadevamo za trajnosten in uravnotežen razvoj. Naš cilj na področju turizma gotovo ni rekordno število obiskovalcev, temveč kakovostna izkušnja vsakega gosta, varovanje krhkega jamskega okolja in površja, izobraževanje in ozaveščanje obiskovalcev ter enakomerno porazdeljen obisk skozi celo leto.

V letu 2024 smo zabeležili približno 191.000 obiskovalcev, kar predstavlja 3-% povečanje v primerjavi z letom 2023. Kljub rasti števila obiskovalcev ostajamo zavezani omejevanju obiska v poletnih mesecih, saj na ta način zagotavljamo boljšo izkušnjo obiskovalcem ter varovanje in ohranjanje naravnega okolja. Slovenskih obiskovalcev je bilo v lanskem letu okoli 23.200, kar znaša približno 12 % vseh gostov.

Posebno pozornost v Parku Škocjanske jame namenjamo mladim in izobraževanju. V sklopu Unescovega programa Človek in biosfera z različnimi aktivnostmi sodelujemo s 13 osnovnimi šolami iz našega biosfernega območja. Verjamemo, da na ta način sodelujemo pri vzgoji bodočih ozaveščenih odraslih, ki bodo delali v različnih strokah, nekateri tudi v naravovarstvu ali turizmu.

Naši jamski vodniki igrajo ključno vlogo pri interpretaciji naravne in kulturne dediščine. Vsak ogled Škocjanskih jam poteka v spremstvu usposobljenih jamskih vodnikov, ki obiskovalcem približajo edinstveno zgodbo tega naravnega bisera. V poletnih mesecih bomo v parku imeli približno 40 vodnikov. Trenutno pri nas izvajamo usposabljanje za nove jamske vodnike, spomladi pa bomo imeli tudi razpis za nove zaposlitve.

Vodniki so tisti zaposleni, ki z obiskovalci stopijo v stik prvi in nemalokrat tudi edini. S svojo strastjo in znanjem obiskovalcem omogočajo navdihujoča doživetja, ki ostanejo v spominu. Obiskovalcem posredujejo znanje o kraškem svetu, ekosistemih in pomenu varovanja narave na način, ki je zanimiv in dobro razumljiv. Nudijo torej obilo informacij, skrbijo za varnost, hkrati pa tudi za odgovorno vedenje obiskovalcev in s tem za ohranjanje naravne in kulturne dediščine.

To je tudi prioritarna naloga Parka Škocjanske jame in eden glavnih razlogov za omejevanje števila obiskovalcev. V tem letu in v prihodnje bomo s tem ukrepom nadaljevali, saj poleg ugodnega učinka na naravno okolje prispeva tudi k avtentičnosti doživetja Škocjanskih jam. V letu 2025 nadaljujemo s prizadevanji za izboljšanje izkušnje naših gostov. Obiskovalcem bodo na voljo za ogled naše prenovljene sodobne muzejske zbirke in informacijska točka na sprejemnem centru parka. Načrtujemo tudi izboljšanje izkušnje za obiskovalce z oviranostmi. Že sedaj imamo za gibalno ovirane osebe na voljo virtualna očala, za osebe s slušnimi težavami imamo v določenih prostorih slušne induktivne zanke, želimo pa si izkušnje vseh obiskovalcev še izboljšati. Verjamemo, da na imamo tako v regijskem parku Škocjanske jame, kot tudi sicer na Krasu in v Sloveniji, obiskovalcem veliko za pokazati, zato si želimo, da obiskovalci pri nas ostanejo, se dobro počutijo in se k nam vedno znova z veseljem vračajo.

Polona Kovačič, v. d. direktorja

Vsaka destinacija, ki želi tujim in domačim obiskovalcem približati svoje znamenitosti, potrebuje strokovnjake za interpretacijo kulturne in naravne dediščine ter zgodovine. Na Krasu in v Brkinih to nalogo odlično opravljajo turistični vodniki, združeni v svojem društvu.

Ena najbolj obiskanih znamenitosti v regiji je Kobilarna Lipica, ki vsako leto privabi več kot 90.000 obiskovalcev. Lipicanci so brez dvoma osrednja atrakcija, a resnično doživetje tega kulturnega bisera omogočijo vodniki, ki zgodbo kobilarne pripovedujejo v kar petih različnih jezikih. Njihova naloga ni zgolj predstavitev zgodovine, temveč tudi ohranjanje in promocija bogate kulturne in naravne dediščine Lipice ter širše regije.

Vsekakor je delo sodelavcev pri ohranjanju kulturne dediščine pomembno, kar so prepoznali tudi v svetovni organizaciji UNESCO, kjer so tradicijo reje lipicancev leta 2023 vpisali na reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

Vodniška ekipa Kobilarne Lipica, ki v sezoni šteje tudi več kot deset članov, se nenehno izobražuje in nadgrajuje svoje znanje. Čeprav je izobraževanje primarno osredotočeno na lokalne posebnosti, zajema tudi širše informacije o Krasu in Brkinih.

V Kobilarni Lipica se zavedamo pomena sodelovanja z drugimi turističnimi deležniki v regiji. Z Društvom vodnikov Krasa in Brkinov imamo uspešno in plodno sodelovanje, saj verjamemo, da lahko prav lokalni vodniki najbolj avtentično in strokovno predstavijo posebnosti naše regije. Prav tako aktivno skrbimo za prepoznavnost Krasa in Brkinov v tujini – vsako leto gostimo več študijskih potovanj tujih agencij, organizatorjev potovanj in novinarjev. Od leta 2022 naprej redno organiziramo tudi tridnevna srečanja z več kot 40 italijanskimi turističnimi agencijami, ki se podrobneje seznanijo z glavnimi znamenitostmi regije.

Tudi letošnje oktobrsko srečanje bo odlična priložnost za sodelovanje z lokalnimi turističnimi vodniki, katerih delo cenimo in podpiramo. Veselimo se nadaljnjega uspešnega sodelovanja in jim želimo veliko uspeha pri njihovem poslanstvu!

Aaron Uazeua, vodja službe za marketing in prodajo

OBČINA DIVAČA

Kolodvorska ulica 3, 6215 Divača

Občina Divača je turistična občina. Na našem območju je mnogo turističnih biserov, mnogi so še neizkoriščeni. V občini se trudimo da počasi odkrivamo in spodbujamo razvoj turizma, predvsem z vlaganji v turistično infrastrukturo.

V lanskem letu smo začeli z obnovo srednjeveške mitnice v Senožečah, gradi se informacijski center za vstop v Divaško jamo, urejamo učne in pohodne poti. Muzej slovenskih filmskih igralcev obišče vsako leto več obiskovalcev. Dobro sodelujemo s parkom Škocjanske jame, saj so le te paradni konj turizma v naši občini.

V letošnjem letu smo ustanovili enoto za turizem v okviru Podjetja ORA Krasa in Brkinov., tako bomo na višji novo vzpostavili sodelovanje med turističnimi ponudniki in infrastrukturo, ki je v upravljanju občine. Naš cilj je vzpostaviti tako ponudbo, da bomo gosta v občini obdržali več dni. Pomemben del turistične ponudbe v občini so tudi turistični vodniki. Naši vodniki so v glavnem domačni, ki zelo dobro poznajo območje in lahko turistu ponudijo nekaj več. Vsekakor so ambasadorji turizma, pripovedovalci zgodb in animatorji, brez katerih si turizma ni mogoče predstavljati.

Alenka Štrucl Dovgan, županja

MUZEJ SLOVENSКИH FILMSKIH IGRALCEV,

Kraška cesta 26, 6215 Divača

V preteklem letu smo v Muzeju slovenskih filmskih igralcev zabeležili rekordno število obiskovalcev, tako na stalnih razstavah kot tudi na muzejskih dogodkih. Ta izjemen odziv potrjuje, da postaja muzej vse pomembnejše stičišče filmskih navdušencev. K temu pa nedvomno prispevajo tudi naša prizadevanja, da vsebine predstavimo na način, ki obiskovalce nagovori in jim omogoči pristno doživetje filmske umetnosti. Obisk muzeja je veliko več kot le ogled razstav, je potovanje skozi zgodbe, ki jih pripovedujejo muzejski predmeti, fotografije in filmski kadri. Vodeni ogledi te zgodbe oživijo in obiskovalcem omogočijo, da spoznajo zakulisje filmskega ustvarjanja. V tem se skriva posebna vrednost muzejske izkušnje, ki presega klasično predstavitev eksponatov. K prepoznavnosti muzeja pomembno prispevajo tudi turistični vodniki, ki s svojim delom krepijo zanimanje za kulturno dediščino in v muzej pripeljejo številne organizirane skupine. V duhu tega sodelovanja se z veseljem pridružujemo praznovanju Mednarodnega dneva turističnih vodnikov. Ob tej priložnosti bomo ponudili brezplačno vodstvo po naših stalnih razstavah. Trenutno se aktivno pripravljamo tudi na poletno dogajanje, ki ga bomo odprli s **Poklonom Vladu Novaku** na prvi petek v juliju. Avgustovski petkovi večeri bodo zaznamovani s filmskimi projekcijami pod zvezdnatim nebom, poletno dogajanje pa bomo zaključili z dogodkom **Filmski dan v Muzeju slovenskih filmskih igralcev**, ki bo na prvo septembrsko soboto postregel z bogatim filmsko obarvanim programom za vse generacije. Z raznolikimi vsebinami tako nadaljujemo svoje poslanstvo: ohranjati in predstavljati bogato zapuščino slovenskega filma na način, ki navdušuje in povezuje vse ljubitelje filmske umetnosti.

Tamara Udovič, skrbnica muzeja